

รวบรวมพ่อแม่พันธุ์มะม่วงสำหรับปรับปรุงพันธุ์มะม่วงเพื่อบริโภค

อุทัยวรรณ ทรัพย์แก้ว¹ สมพงษ์ สุขเขตต์² ทวีศักดิ์ แสงอุดม³
เพ็ญจันทร์ สุธานุกุล¹ รุ่งลาวัลย์ อินต๊ะวงศ์¹

บทคัดย่อ

รวบรวมพ่อแม่พันธุ์มะม่วงสำหรับปรับปรุงพันธุ์มะม่วงเพื่อบริโภค สามารถรวบรวมพันธุ์มะม่วงนิยมบริโภคที่ออกดอก ติดผลง่าย จำนวน 5 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์โชคอนันต์ เพชรบ้านลาด ฟาลัน มันทวาย แก้วขม้น และพันธุ์การค้าในประเทศไทยที่ออกดอกติดผลยาก ได้แก่ พันธุ์เขียวเสวย ได้ศึกษาข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ตาม descriptor ของ IPGRI และฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืชมะม่วง พบว่า รูปร่างลักษณะใบมีลักษณะป้อมกลางใบ ได้แก่ พันธุ์เขียวเสวย โชคอนันต์ และมันทวาย ป้อมโคนใบ ได้แก่ พันธุ์เพชรบ้านลาด ใบขอบขนาน ได้แก่ พันธุ์ฟาลัน และแก้วขม้น ปลายใบและฐานใบ มีลักษณะเรียวแหลม และสอบเรียว ระยะเวลาพัฒนาจากที่ตาดอกเริ่มผลิไปจนดอกในช่อบานเป็นครั้งแรกอยู่ที่ 4-6 วัน โดยดอกแต่ละดอกในช่อจะใช้ระยะเวลาพัฒนาจากดอกตูมเล็กไปเป็นดอกตูมใหญ่เฉลี่ย 7 วัน และใช้ระยะเวลาเฉลี่ย 1 วัน ในการบาน จากนั้นจะบานอยู่เป็นระยะเวลาโดยเฉลี่ย 3-4 วัน จึงเหี่ยว ลักษณะผลทรงกระบอก ได้แก่ พันธุ์เขียวเสวย และมันทวาย ทรงรี ได้แก่ พันธุ์โชคอนันต์ และฟาลัน ทรงไข่กลับ ได้แก่ พันธุ์เพชรบ้านลาด ทุกพันธุ์มีผลขนาดกลาง สีเปลือกผลดิบ และสุกมีเขียว ได้แก่ พันธุ์เขียวเสวย สีเปลือกผลดิบสีเขียว สุกสีเหลือง ได้แก่ พันธุ์โชคอนันต์ เพชรบ้านลาด ฟาลัน และมันทวาย สีเปลือกผลดิบสีเขียว แกมเหลือง สุกสีเหลืองแกมเขียว ได้แก่ พันธุ์แก้วขม้น เนื้อผลดิบมีสีขาวครีม ได้แก่ พันธุ์เขียวเสวย โชคอนันต์ เพชรบ้านลาด ฟาลัน และมันทวาย สีเนื้อผลดิบมีสีเหลือง ได้แก่ พันธุ์แก้วขม้น และทุกพันธุ์สีเนื้อเมื่อสุกมีสีเหลือง และมีกลิ่นอ่อน รสชาติของผลดิบหวานมัน ได้แก่ พันธุ์เขียวเสวย เพชรบ้านลาด ฟาลัน มีรสชาติเปรี้ยว ได้แก่ พันธุ์โชคอนันต์ มันทวาย และแก้วขม้น และรสชาติเนื้อผลสุกมีรสหวาน ความหวานของเนื้อเมื่อสุก (%Brix) คือ 20-24 ได้แก่ พันธุ์เขียวเสวย โชคอนันต์ เพชรบ้านลาด ฟาลัน และรสชาติหวานอมเปรี้ยว และความหวานของเนื้อเมื่อสุก (%Brix) คือ 15 ได้แก่ พันธุ์มันทวาย และแก้วขม้น ทุกพันธุ์มีชนิดของ embryony คือ polyembryony และเปอร์เซ็นต์ดอกเพศสมบูรณ์เพศในช่อดอกมากกว่าพันธุ์เขียวเสวย ได้แก่ พันธุ์มันทวาย และแก้วขม้น ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลต่อยอดกับงานวิจัยการทดลองผสมพันธุ์ลูกผสมชั่วที่ 1 สำหรับปรับปรุงพันธุ์มะม่วงเพื่อบริโภคในปี 2564 ต่อไป

รศ.สท.เปียนวิจัย

¹ ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย ต.ท่าชัย อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย 64190 โทร/โทรสาร 055-679085

² ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ตำบลหนองไม้ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ 33000 โทรศัพท์ 045 814 581

³ สถาบันวิจัยพืชสวน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทร 02-579-0583 โทรสาร 02-561-4667